

Groepsondernemingsraad Rijk

Weekbericht Zomereditie

Jaargang 2023, Nummer (week) 33, 18 augustus 2023

In het weekbericht van de Groepsondernemingsraad Rijk (GOR Rijk) vind je de actuele berichtgeving van de GOR Rijk.

Wil je in contact komen met de GOR Rijk? Mail ons: [postbus GOR Rijk](mailto:postbus@gorriijk.nl)

Onderwerpen in dit GOR Rijk weekbericht:

De zomergast van deze week: Alexandrien van der Burgt-Franken

Wist je dit al?

- ✓ Oplossing puzzel 3
- ✓ Hersentraining: Opgave puzzel 4

Boeken- en wandeltips

Interessante links

- ✓ Ambtenaren mogen kritisch advies geven op de hoogste verdiepingen van de regering

Interessante bijeenkomsten

- ✓ Webinar 'Als OR beter in beeld bij de achterban'

Tegeltjeswijsheid

De zomergast van deze week: Alexandrien van der Burgt-Franken

Deze zomer interviewen we als GOR Rijk een aantal interessante personen, wat gaan ze de komende periode doen, waar houden zij zich door het jaar heen mee bezig en welke tips hebben zij voor collega's die thuisblijven deze zomer?

Leer onze zomergasten beter kennen in deze zomerspecials!

Deze week is onze zomergast:

Alexandrien van der Burgt-Franken

Alexandrien is lid van de [Externe klankbordgroep Cultuur en Leiderschap van de Belastingdienst](#) en mede oprichter van de [stichting Beroepseer](#). Zij neemt ons mee langs de kust van Zweden en licht een tipje van de sluier op als het gaat over haar advieswerk voor de Belastingdienst.

Deze zomervakantie ben ik heerlijk wezen zeilen langs de kust van Zweden. Een weekje tussen de eilanden door, de hele dag buiten, het was gewoon geweldig! Mijn vrienden zeilen en ik ben voornamelijk gast aan boord. Ik heb een tijd geleden mijn heup gebroken dus mijn evenwicht is nog niet honderd procent, daar moet ik helaas rekening mee houden.

Ik ben in Stockholm opgestapt en heb meegevaren tot Norrtälje waar ik weer de bus terug heb gepakt. Ik ga deze zomer ook nog een aantal dagen met een vriendin en haar kleinkinderen naar de Veluwe toe, we hopen natuurlijk op goed weer en zijn van plan veel te gaan fietsen. Veel buiten zijn vind ik heerlijk, ik ben echt een natuurmens. Ik woon in Nootdorp en ik heb gelukkig een huis met een grote tuin. Ik ben dol op veel bloemen, planten, struiken en bomen. Ondanks de regen de afgelopen weken hebben mijn bloemen schitterend gebloeid.

Samen met Thijs Jansen ben ik de oprichter van de stichting Beroepseer in 2006 en hier heb ik tot 2015 leiding aan gegeven. De stichting houdt zich bezig met een aantal vraagstukken op het gebied van vakmanschap en morele verantwoordelijkheid van professionals in de publieke en semipublieke sector. Professionals vinden dat zij te weinig waardering krijgen en lopen vast in administratieve regels en structuren. Stichting Beroepseer komt op voor het belang van professionaliteit. Bij de stichting geloven we dat professionals die de kracht van beroepstrots bezitten optimaal bijdragen aan goede dienstverlening. Ik heb het werk voor de stichting, vanwege privéomstandigheden, in 2015 moeten loslaten en Thijs is hiermee verder gegaan. Momenteel ben ik nog lid van het bestuur maar heb een minder actieve rol.

Ik heb een achtergrond in de gezondheidszorg, dat is misschien leuk om te weten. Daarnaast heb ik ook ervaring met loopbaancoaching en -begeleiding, dit doe ik nog steeds op een laag pitje. In 2020 ben ik gevraagd voor de Externe Klankbordgroep voor het programma Cultuur en Leiderschap van de Belastingdienst. Die commissie is ingesteld door de Staatssecretaris onder andere naar aanleiding van de toeslagenaffaire. Deze organisatie is ongelofelijk complex en interessant, er speelt heel veel. We hebben als onafhankelijke externe klankbordgroep de ruimte om gesprekken te voeren in alle lagen van de organisatie en kunnen de leiding gevraagd en ongevraagd adviseren. Ik heb inmiddels al heel veel gezien, geleerd en gehoord.

We zitten met zijn drieën in de Klankbordgroep. Naast mij nog een hoogleraar managerial behaviour en een deskundige van de Nederlandse bank op het gebied van de governance in organisaties. We hebben dus drie hele verschillende achtergronden en kunnen elkaar heel goed aanvullen met onze waarnemingen, een fijne samenwerking. Met mijn achtergrond bij de stichting Beroepseer kijk ik wat professionals nodig hebben om hun werk naar eer en geweten goed te kunnen doen. De gesprekken met de Belastingdienst gaan over onderwerpen zoals de openheid en veiligheid en menselijke maat en het onderkennen van vooroordelen binnen de organisatie. Er zijn drie hoofdpunten waar we voornamelijk naar kijken als we advies geven: de cultuur die nodig is voor goed werk, vertrouwen en verzoening. De Belastingdienst is van oudsher een belangrijke en betrouwbare overheidsdienst. Maar na de toeslagenaffaire en de collectieve strafaangifte in 2020 is die betrouwbaarheid op zijn kop gezet. Dat beeld moet om te beginnen binnen de organisatie hersteld worden. Een groot obstakel is de houding van leden van de Tweede Kamer die via de media voortdurend beschuldigend wijzen naar de Belastingdienst, ook naar functies, zonder te kijken naar de eigen rol. Dat heeft een negatief effect op de cultuur van een ministerie en van uitvoeringsdiensten. Het is beter om gezamenlijk te kijken naar de falende systemen en processen en

het vertrouwen in het ambtelijk vakmanschap te versterken. We beseffen dat de organisatie van belastingen en toeslagen reuze complex en politiek gevoelig is. Een cultuurverandering vraagt dan ook om een intensieve en meerjarige aanpak met krachtige leiding met visie. Om weer in de goede stroomversnelling te komen is verzoening nodig tussen de Tweede Kamer en de Belastingdienst. Tenslotte is de Belastingdienst een van de belangrijkste pijlers van onze democratie.

Medezeggenschap kent bij het Rijk een ontzettende gelaagdheid, er zijn veel verschillende ondernemingsraden bij verschillende ministeries en iedere groep houdt zich primair bezig met hun eigen belangen. Ik denk dat je elkaar echt de ruimte moet geven om aan de slag te gaan met de belangrijkste onderwerpen. Zo kun je als ambtelijke professionals een open en veilige werkcultuur bevorderen, waar bijvoorbeeld vooroordelen bespreekbaar zijn en weggenomen kunnen worden. De directe invloed van medezeggenschap is te veel op de achtergrond gekomen. Je moet niet alleen maar vragen aan de bestuurder maar je kunt ook zelf een actieve rol pakken, dat wil ik echt aanbevelen. Het is belangrijk dat je in de medezeggenschap een evenwichtige en gelijkwaardige gesprekspartner bent. Heb kennis van zaken, zorg voor een duidelijke visie, geef- en neem ruimte en onderhoud de verbinding met je achterban. Werk als ondernemingsraden op belangrijke onderwerpen goed samen met vakbonden en beroepsorganisaties. Inspireer elkaar, je staat voor hetzelfde en hebt elkaar nodig.

Neem deze zomer ook eens de tijd om na te denken: waar sta ik voor en waar wil ik mij de komende tijd op richten? Er komt soms zoveel op je af dat het echt belangrijk is om te weten waarvoor je op wilt staan. En als laatste wil ik de lezers nog meegeven: vertrouwen is kwetsbaar, maar het is ook een bron van kracht!

Ik wens iedereen een opgeruimde start na de vakantie.

Wist je dit al?

Oplossing puzzel 3

94 - 9 = M 85	42 = 75 = I 117	66 - 2 = O 33	79 - 56 = V 23	21 + 11 = I 32																						
75 - 7 = S 68	64 x 6 = N 384	85 - 85 = S 0	75 + 94 = I 169	84 + 42 = U 126																						
27 + 85 = W 112	85 + 85 = N 170	64 - 50 = I 14	99 + 97 = R 196	80 + 97 = P 177																						
81 + 57 = E 138	64 + 13 = I 77	51 + 81 = E 132	25 x 19 = I 475	72 - 45 = E 27																						
47 + 77 = G 124	65 + 22 = A 86	18 x 3 = O 54	71 + 18 = E 89	88 x 7 = I 616																						
46 - 40 = T 6	37 + 16 = R 53	27 x 19 = J 513	22 + 91 = S 113	52 + 79 = V 131																						
24 x 8 = I 192	10 x 32 = G 320	96 + 80 = O 176	28 x 19 = W 532	89 - 76 = L 13																						
10 + 93 = O 103	86 - 46 = S 40	32 + 5 = E 37	33 + 86 = R 119	55 - 37 = D 18																						
3 + 44 = K 47		17 + 82 = E 99																								
<table border="1"> <tbody> <tr> <td>112</td> <td>86</td> <td>6</td> <td>192</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>W</td> <td>A</td> <td>T</td> <td>I</td> <td>S</td> </tr> </tbody> </table>					112	86	6	192	1	W	A	T	I	S												
112	86	6	192	1																						
W	A	T	I	S																						
<table border="1"> <tbody> <tr> <td>131</td> <td>94</td> <td>33</td> <td>196</td> <td>13</td> <td>176</td> <td>177</td> <td>77</td> <td>124</td> <td>18</td> <td>37</td> </tr> <tr> <td>V</td> <td>O</td> <td>O</td> <td>R</td> <td>L</td> <td>O</td> <td>P</td> <td>I</td> <td>G</td> <td>D</td> <td>E</td> </tr> </tbody> </table>					131	94	33	196	13	176	177	77	124	18	37	V	O	O	R	L	O	P	I	G	D	E
131	94	33	196	13	176	177	77	124	18	37																
V	O	O	R	L	O	P	I	G	D	E																
<table border="1"> <tbody> <tr> <td>170</td> <td>32</td> <td>89</td> <td>126</td> <td>532</td> <td>99</td> <td>300</td> <td>103</td> <td>119</td> </tr> <tr> <td>N</td> <td>I</td> <td>E</td> <td>U</td> <td>W</td> <td>E</td> <td>G</td> <td>O</td> <td>R</td> </tr> </tbody> </table>					170	32	89	126	532	99	300	103	119	N	I	E	U	W	E	G	O	R				
170	32	89	126	532	99	300	103	119																		
N	I	E	U	W	E	G	O	R																		
<table border="1"> <tbody> <tr> <td>53</td> <td>117</td> <td>513</td> <td>47</td> <td>85</td> <td>189</td> <td>113</td> <td>66</td> <td>616</td> <td>27</td> </tr> <tr> <td>R</td> <td>I</td> <td>J</td> <td>K</td> <td>M</td> <td>I</td> <td>S</td> <td>S</td> <td>I</td> <td>E</td> </tr> </tbody> </table>					53	117	513	47	85	189	113	66	616	27	R	I	J	K	M	I	S	S	I	E		
53	117	513	47	85	189	113	66	616	27																	
R	I	J	K	M	I	S	S	I	E																	
<table border="1"> <tbody> <tr> <td>138</td> <td>384</td> <td>23</td> <td>14</td> <td>40</td> <td>475</td> <td>132</td> </tr> <tr> <td>E</td> <td>N</td> <td>V</td> <td>I</td> <td>S</td> <td>I</td> <td>E</td> </tr> </tbody> </table>					138	384	23	14	40	475	132	E	N	V	I	S	I	E								
138	384	23	14	40	475	132																				
E	N	V	I	S	I	E																				

Hierboven vind je de oplossing van de puzzel die we vorige week plaatsten in het weekbericht zomereditie.

De oplossing van de puzzel was dus:

Wat is voorlopig de nieuwe GOR Rijk missie en visie?

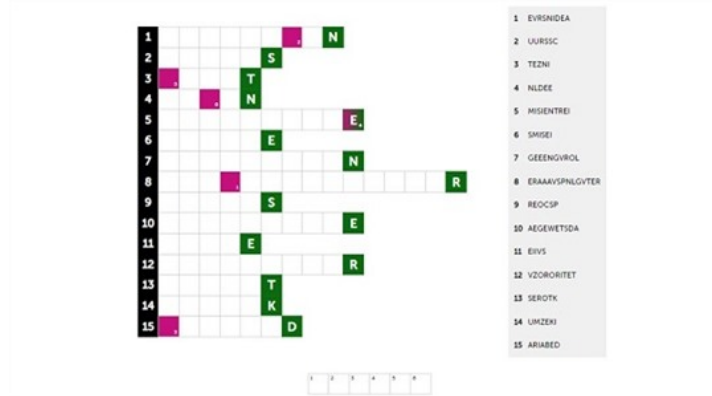
Het antwoord op deze vraag maken we, als bonus, graag aan je bekend:

De GOR Rijk gaat voor een rechtvaardige rijksdienst waarin medewerkers met plezier hun zinvolle werk voor de samenleving kunnen doen.

Gelukkig waren er enkele goede oplossingen onder de inzendingen.

Het aantal goede inzendingen tot en met puzzel 3 bedraagt "2". Nog volop kans op dat leuke prijsje dus!

Hersentraining: Opgave puzzel 4

Om de hersenen ook deze week in optimale conditie te houden, bieden we je weer een nieuwe puzzel aan.

Deze keer met een **makkelijke** moeilijkheidsgraad. We geven je zelfs de antwoorden van de opgaven al!

We dagen je uit!

Voor de puzzel van deze week geldt:

- We hebben de letters van 15 woorden gehusseld; deze 'woorden' staan in het grijze gedeelte;
- De volgorde van de woorden hebben we niet gewijzigd (woord 1 komt achter de witte 1);
- De laatste letter van de woorden hebben we alvast voor je ingevuld (in de groene vakjes);
- Zet de letters in de goede volgorde en vul de woorden in;
- Neem dan de letters uit de paarse vakjes over in het corresponderende antwoordvakje dat onder de puzzel staat;
- De vierde letter van het antwoord hebben we je al cadeau gedaan;
- Het in te zenden antwoord van puzzel 4 is dus een woord van 6 letters.

Volgende week zetten we de oplossing in de zomerditie van het weekbericht. Veel succes!

Onder alle inzenders met een goede oplossing van één van de zes puzzels die we tijdens 'de Zomeredities' plaatsen, verloten we na afloop een aardige prijs.

Dus stuur jouw oplossing **uiterlijk woensdag 23 augustus** [in via de mail](#).

Over de uitslag wordt niet gecorrespondeerd en de jury (de redactie van het weekbericht) behoudt zich het recht voor om bindend te beslissen bij onduidelijkheden.

Boeken- en wandeltips

Heb jij een goed boek gelezen of een mooie route gelopen?

Deel die dan met de lezers van het GOR Rijk weekbericht zomereditie. De redactie (en de lezers) zijn je er dankbaar voor!

[Dus stuur in die tips!](#)

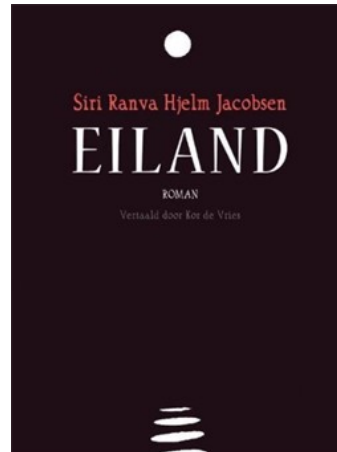

Voor wie zich deze zomer nog wil verdiepen kan onze zomergast van deze week, Alexandrien van der Burgt-Franken, het boek [Het tij tegen](#) van

Herman Tjeenk Willink en het boek [Zo hadden we het niet bedoeld](#) van Jesse Frederik aanbevelen. In het boek van Jesse Frederik kijken we meer naar de feiten van de toelagenaffaire dan naar de verwrongen beeldvorming die is ontstaan, erg interessant. Ook het boek 'Het tij tegen', dat gaat over het overeind houden van onze democratie, is echt een inspiratie voor mij.

Als fijn boek voor aan het zwembad of in de tuin beveelt Alexandrien [Eiland](#) van Siri Ranva Hjelm Jacobsen aan. Zij schrijft alsof ze schildert, je ziet de beelden voor je. Echt een prachtige vertelling over een vrouw op de Faeröer-eilanden, een verhaal om in te verdwijnen.

Interessante links

Ambtenaren mogen kritisch advies geven op de hoogste verdiepingen van de regering

Deskundigheid, integriteit, een kritische blik hebben en durven tegenspreken. Ambtenaren moeten de nodige eigenschappen hebben, maar het hebben van deze eigenschappen is vandaag de dag niet meer zo vanzelfsprekend. Om hun functie effectief te kunnen uitvoeren, moeten ambtenaren daarom meer de ruimte krijgen én pakken.

De Ien Dales Leerstoel organiseerde op 29 juni bij het CAOP de webinar 'Ambtelijke Helden Gezocht', door prof. dr. Zeger van der Wal en met medewerking van Dhr. Peter Hennephof (directeur van ABDTOPConsult). Hij ging in op wie die ambtelijke helden zijn en hoe zij een cruciale rol kunnen spelen in de behoefte aan publieke leiders.

Het aanbevolen webinar [is hier te zien](#) en meer informatie is te vinden op [de website van het CAOP](#).

Interessante bijeenkomsten

Webinar 'Als OR beter in beeld bij de achterban'

Ben jij degene die binnen jullie OR de communicatie van de OR op zich heeft genomen? Of neem je deel in de werkgroep/commissie communicatie? Of ben je OR lid en geïnteresseerd in hoe je de communicatie vanuit de OR kunt vormgeven? Neem dan deel aan de gratis webinar 'Als OR beter in beeld bij de achterban' die georganiseerd wordt door OR trainingsbureau 'More of me'.

Datum: dinsdag 5 september 2023

Tijd: vanaf 10:00 uur

Locatie: Online

Meer informatie en aanmelden: via de [website van More of Me](#)

Kosten: gratis

Tegeltjeswijsheid

Beheers je, net als de redactie, de franse taal niet voldoende ?

Hier de betekenis:

Letterlijk vertaald: "Het is niet de zee om te drinken".

Dit betekent zoveel als: Zo moeilijk is het niet, het is een fluitje van een cent, het stelt niet veel voor.

Wil je jezelf aan- of afmelden voor het ontvangen van het GOR Rijk weekbericht? Stuur dan een mailtje naar het [ambtelijk secretariaat van de GOR Rijk](#).

Voeg ons ook toe aan jouw netwerk op LinkedIn: www.linkedin.com/in/gorrijk

Wil je een **werkgroep of vergadering bijwonen** of heb je interesse in een bepaald onderwerp en wil je hier over spreken met een GOR Rijk-lid? Stuur ook dan een mailtje naar het [ambtelijk secretariaat van de GOR Rijk](#), dan brengen we je graag in contact met de juiste persoon.

Bijdragen voor het weekbericht die we **uiterlijk donderdag vóór 12:00** uur ontvangen, kunnen dezelfde week nog geplaatst worden.